

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 719/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti C. s. r. o., P., Česká republika, zastúpenej F. P., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaniach vedených pod sp. zn. 43 CoZm 9/2013 a sp. zn. 43 Cob 129/2013, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. 43 CoZm 9/2013 a sp. zn. 43 Cob 129/2013 z 25. júla 2013, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti C., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 18879/2013 a sp. zn. Rvp 18880/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 18879/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti C., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 4. októbra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti C.. s. r. o., P., Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej F. P., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 43 CoZm 9/2013 a sp. zn. 43 Cob 129/2013 (ďalej spolu aj „napadnuté konania“), ako aj jeho uzneseniami sp. zn. 43 CoZm 9/2013 a sp. zn. 43 Cob 129/2013 z 25. júla 2013 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia“).

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uviedla, že Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) jej uznesením sp. zn. SPR-HP 23-2013 z 19. júna 2013 uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 60 € a uznesením sp. zn. SPR-HP 17-2013 zo 6. júna 2013 súdny poplatok v sume 28 €, *„za spracovanie hromadného podania podľa položky č.20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.).*

Sťažovateľ s uložením povinnosti nesúhlasil a preto podal proti rozhodnutiu odvolanie, kde uviedol všetky právne dôvody spochybňujúce právne závery okresného súdu a poukázal aj na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky produkovanú vo veci povinnosti zaplatiť súdny poplatok.“

O odvolaniach sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutými uzneseniami tak, že uznesenia okresného súdu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok potvrdil.

Sťažovateľka uviedla, že *„sa nemohol stotožniť s odôvodnením rozhodnutia súdu druhého stupňa a jeho právnymi závermi a to najmä preto, že tieto neprípustným spôsobom limitujú jeho základné práva tak, ako je to rozvedené nižšie v tejto sťažnosti“*.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd postupom v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami porušil „jeho základné práva, konkrétne:

- 1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;
- 2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;
- 3) právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;
- 4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

Tvrdíme, že Okresný súd Banská Bystrica a porušovateľ porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj jeho právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že svoje rozhodnutie formulovali na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva a osobitne aplikácie protiústavnej úpravy bez toho, aby vyvolali konanie na potvrdenie domnienky o ústavnosti, ktorá je však vyvrátiteľná rozhodnutím o abstraktnej kontrole ústavnosti.“

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje takto:

„... vôbec nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločne hromadné podanie... sťažovateľ nenavrhoval súdu vykonať úkony. Podľa ust. § 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky sa môžu vyberať aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ale len ak je to v sadzobníku výslovne uvedené. V položke 20b nie je výslovne uvedené, že poplatok za spracovanie hromadného podania je možné vyberať bez návrhu poplatníka na vykonanie úkonu sudu... nie je zrejmé, prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než desiatich podaní podaných tým istým subjektom v ten istý deň... či spoplatnené podanie je vo vzťahu k skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí desiatym alebo iným a či má byť alebo nemá byť spoplatnené... napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že „porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný

právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka vecí, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo sud prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Porušovateľ pokračoval v konaní, aj keď mal zákonnú povinnosť podrobiť aplikovanú právnu úpravu kontrole ústavnosti“, a opísala, v čom spočíva podľa jej názoru rozpor položky č. 20 b Sadzobníka súdnych poplatkov [príloha zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)] s ústavou.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví, že postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 43 CoZm 9/2013 a sp. zn. 43 Cob 129/2013 a jeho uzneseniami sp. zn. 43 CoZm 9/2013 a sp. zn. 43 Cob 129/2013 z 25. júla 2013 (ďalej aj „predmetné konania a uznesenia krajského súdu“) boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, označené uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konania a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spojeniu vecí na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia)

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18879/2013 a sp. zn. Rvp 18880/2013, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a rozhodnutí krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu (bod 2 výroku tohto uznesenia)

Sťažovateľka sťažnosťami namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu,

ktorými tento súd v odvolacom konaní potvrdil uznesenia súdu prvého stupňa o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 18879/2013 je jej predmetom uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok v sume 60 € a vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 18880/2013 ide o zaplatenie súdneho poplatku v sume 28 €, t. j. z hľadiska premetu sporu ide v oboch prípadoch o tzv. bagateľné veci. Za daných okolností už samotný predmet veci v napadnutých konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažností už pri ich predbežnom prerokúvaní. Ak totiž Občiansky súdny poriadok vylučuje u tzv. bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie (IV. ÚS 358/08).

Napriek uvedenému ústavný súd považuje za vhodné vyjadriť sa k napadnutým uzneseniam aj z vecného hľadiska. V tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeho

postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12,

§ 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľka v sťažnostiach predovšetkým namieta, že krajský súd nesprávne aplikoval § 42a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov o hromadnom podaní a ustanovenie prílohy (Sadzobník súdnych poplatkov položka 20 b) zákona o súdnych poplatkoch) a napadnuté uznesenia neodôvodnil, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutých rozhodnutí krajský súd uviedol:

„... dňa 17. 06. 2013 bolo navrhovateľom o 10.25 hod. do podateľne okresného súdu doručených 60 žiadostí podaní (resp. dňa 31. 05. 2013 bolo o 8.00 hod. do podateľne okresného súdu doručených 28 žiadostí o predĺženie lehoty na žiadosť súdu o doplnenie a/alebo opravu tlačiva návrhu) - odpovedi na žiadosť súdu o doplnenie a/alebo opravu tlačiva návrhu k spisovým značkám 60 konaní (resp. 28 konaní). Právny zástupca

navrhovateľa v nich doplnil návrhy, ktorými si uplatnil právo na zaplatenie pohľadávok podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu a v ktorých mu okresný súd zaslal žiadosti na doplnenie a/alebo opravu tlačiva návrhu (resp. požiadal okresný súd o predĺženie lehoty). Uvedené podania preto okresný súd pripojil k už existujúcim spisovým značkám presne špecifikovaným okresným súdom v pripojenom zozname, ktoré boli založené do jednotlivých súdnych spisov podľa zoznamu založenom na čl. 4 a v nadväznosti na tieto podania, ktoré okresný súd posúdil v súlade s § 42a/ O. s. p. ako hromadné podania, pretože prevyšovali v § 42a/ O. s. p., stanovený počet 10 podaní vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku spolu vo výške 60,- Eur (resp. 28,- Eur), t. j. za každé jedno podanie 1,- Eur podľa položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov k Zákonu osudných poplatkoch č. 71/1992 Zb. osudných poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Podľa § 42a/ O. s. p. hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň.

Podľa Položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov sa za spracovanie hromadného podania platí za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie 1 euro.

Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd správne rozhodol, keď navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa Položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Ustanovenie § 42a/ O. s. p. a zavedenie Položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákonom č. 64/2013 Z. z., ktorým sa menil Občiansky súdny poriadok nadobudlo účinnosť dňom vyhlásenia tohto zákona v Zbierke zákonov, čiastka 18/2013 dňa 28. 03. 2013, preto dňa 17. 06. 2013, kedy navrhovateľ doručil 60 podaní (resp. dňa 31. 5. 2013 kedy navrhovateľ doručil 28 podaní) do podateľne súdu, spĺňalo podanie navrhovateľa podmienky stanovené v § 42a O. s. p.; preto je ho potrebné považovať za hromadné podanie. Ide tak o podanie, ktoré podlieha spoplatneniu podľa Položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov č. 71/1992 Zb., ktoré ustanovenie už bolo v čase podania hromadných podaní navrhovateľom účinné. Nie je preto pravdivé tvrdenie navrhovateľa

v odvolaní, že okresný súd uložil povinnosť platiť súdny poplatok navrhovateľovi v čase; keď Sadzobník súdnych poplatkov takúto položku neobsahoval.

Nie je možné súhlasiť ani s tvrdením navrhovateľa, že napadnuté rozhodnutie neobsahovalo odôvodnenie podľa § 169 ods. 1 O. s. p., pretože z neho jednoznačne vyplývajú všetky podstatné a zákonom predpokladané náležitosti vrátane odôvodnenia. V záhlaví uznesenia je označený navrhovateľ ako podávateľ hromadného podania, ktorého sa poplatková povinnosť vyplývajúca z Položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov nesporne týka. Výrok napadnutého rozhodnutia obsahuje odkaz na prílohu, ktorá je nedeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia a v ktorej sú presne identifikované súdne konania vedené na Okresnom súde Banská Bystrica, v ktorých zaslal okresný súd navrhovateľovi žiadosť o doplnenie tlačiva alebo jeho opravu, na ktorom podal navrhovateľ návrh podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Podania navrhovateľa sú jednoznačne identifikovateľné, rovnako ako je presne identifikovateľný aj ich počet... spolu tvoria hromadné podanie tak, ako ho definuje § 42a/ O. s. p.. Príloha napadnutého uznesenia, na ktorú výrok tohto rozhodnutia odkazuje bola doručená spolu s uznesením navrhovateľovi, preto jeho námietky v odvolaní právne neobstoja.

Súdny poplatok bol uložený navrhovateľovi podľa Položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov výlučne za spracovanie podania navrhovateľa súdom priamo na základe zákona, a to § 42a/ O. s. p., ktorú povinnosť má súd vždy, a to bez ohľadu na to, či spracovanie hromadného podania účastník navrhne alebo nie. Základné podmienky pre posúdenie, či sa jedná o hromadné podanie v zmysle § 42a/ O. s. p. vyplývajú z obsahu tohto ustanovenia a sú limitované počtom najmenej 10 akýchkoľvek podaní, dátumom ich podania, t. j. musia byť podané všetky v ten istý deň a účastníkom konania musí byť ten istý účastník, pričom aj podania sa musia týkať tohto istého účastníka. Všetky tieto kritériá navrhovateľ splnil tak, ako to vyplýva aj z prílohy napadnutého rozhodnutia obsahujúcej zoznam vecí, o ktorých sa vedú na Okresnom súde Banská Bystrica súdne konania.

Odvolací súd je preto toho právneho názoru, že podanie navrhovateľa doručené do podateľne súdu dňa 17. 06. 2013 o 10.25 hod. (resp. dňa 31. 05. 2013 bolo o 8.00 hod.) je hromadným podaním, preto každé jedno podanie, ktoré je jeho súčasťou podlieha spoplatneniu za spracovanie podľa Položky 20b/ Sadzobníka súdnych poplatkov v hodnote 1,- Eur za jedno podanie, v dôsledku čoho činí súdny poplatok spolu sumu 60,- Eur (resp.

28,- Eur). V tejto súvislosti je právne irelevantná námietka navrhovateľa o tom, že pri ukladaní súdneho poplatku za hromadné podania je potrebné prihliadnuť na podania pod poradovým číslom 1-9, ktoré hromadné podania netvoria, pretože navrhovateľ podal naraz viac ako 10 podaní, teda viac ako 10, v dôsledku čoho nie je výklad § 42a ods. 1 O. s. p. navrhovateľom o počte podaní tvoriacich hromadné podanie len od podania pod por. č. 10 a viac, správny.“

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutých uzneseniach zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto predmetné uznesenia okresného súdu potvrdil ako vecne správne. Napadnuté uznesenia krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcich hromadné podanie) a zákona o súdnych poplatkoch (položka 20b sadzobníka súdnych poplatkov).

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, že „porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Porušovateľ pokračoval v konaní, aj keď mal zákonnú povinnosť podrobiť aplikovanú právnu úpravu kontrole ústavnosti“, ústavný súd uvádza, že podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP je súd povinný prerušiť konanie a predložiť vec ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Zo znenia § 109 ods. 1 písm. b) OSP zjavne vyplýva, že k záveru o nesúlade všeobecne záväzného predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou

zmluvou, ktorý sa má v predmetnej veci aplikovať, musí dospieť súd, nie účastník konania. V posudzovaných veciach z dokumentácie predloženej sťažovateľkou nevyplýva, že by v jej veciach konajúce súdy dospeli k záveru, že § 42a OSP alebo položka 20b sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaca prílohu zákona o súdnych poplatkoch je v rozpore s právnymi predpismi vyššieho stupňa právnej sily.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v ich petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013